

8510 J₂
Warszawa dn. 14. II. 1922. r.

Ref. Wschód Nr. 2664/II. Inf. II.

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNEGO WODZA
8510 J₂
24. II 1922 roku
Wysłano dn. — 1922 roku
Załączników —

Do

TAJNE
ADJUTANTURY GENERALNEJ NACZELNEGO WODZA.

Belweder.

Przedkładam odpis relacji w sprawie wojennych zamiarów Rosji bolszewickiej, przesłanej przez Attache Wojskowego w Moskwie z dnia 17. I. 1922. r. Nr. 54. z dn. 17. I. 1922. r.:

"W pierwszych dniach stycznia b. r. odbyło się pod przewodnictwem Treckiego zebranie wyższych dowódców czerwonej armji, na którym omawiana była kwestja obecnego stanu armji i jej przyszłego stanowiska w stosunku do zachodnich sąsiadów.

Trecki w przemowie swojej, nie określając terminu i czasu, wskazał na to iż wojna czerwonej armji z burżuazją i kapitałem zachodu jest nieuniknioną w przyszłości i czy to nastąpi przez rok, czy ^{przez} ~~przez~~ lat dziesięć w każdym razie nastąpić musi. Przyjmując to za fakt, który bezwzględnie będzie musiał mieć miejsce, Trecki wskazał na potrzebę zajęcia ściśle oznaczonego stanowiska, z którego wypłyną plany czerwonej armji w stosunku do jej zachodnich sąsiadów.

Generał-inżynier Wieliczko, b. profesor akademji sztabu generalnego, a obecnie prezes komisji przebrożenia czerwonej armji przy "Rewwejnensiewicie", wypowiedział swój pogląd, który zasadza się na tem, że czerwona armja powinna zająć obronne linje specjalnie ufortyfikowane i całą pracę przyszłości na to wyłącznie poświęcić. Linję obronną stanowiliby prawdopodobnie rzeka Dniepr, Berezyna, jej ^{ne} północne dopływy i dalej ku północy na Półock, Siebież i Psków

Przeciwko temu wystąpił Tuchaczewskij, który jest znanym zwolennikiem wojny zaczepnej, partyzantki na szeroką skalę.

Mitygując do pewnego stopnia zapalczywość Tuchaczewskiego, w zasadzie jednak pochwalając zapał i sposób prowadzenia wojny, zasadzający się na tem, by czerwona armja poszła naprzód jako zarzewie socjalnej rewolucji w Europie Trecki zaznaczył, iż trzeba się liczyć ze wszystkimi środkami, jakimi rozporz

rządza nieprzyjaciel i starać się mu pod tym względem dorównać; zdaniem jego czerwona armja pod względem technicznym nie powinna stać niżej od innych armji światowych.

Charakterystycznym na zebraniu był fakt, który niżej przytaczam, a który w stosunku do Treckiego dość częste ma miejsce.

Jeden z dowódców w sposób bardzo energiczny przemawiał i domagał się tego, by w szeregi czerwonej armji posłać jak największą ilość zdolnych agitatorów, którzyby podtrzymywali nastrój i rewolucyjnego ducha.

Trecki pochwalił zasady, wygłoszone przez owego dowódcę, jednocześnie jednak rozkazał mu zaznajomić się z dawnymi regulaminami wojskowej służby wewnętrznej i naзначиł go dowódcą pułku dezertersów charkowskiego okręgu wojennego, przyczem do miesiąca rozkazał sobie zameldować rezultaty pracy dowódcy tego pułku.

Po paru przemówieniach mniejszej wagi, zebrani wynieśli rezulucję, które zasadzają się na zrealizowaniu dwóch planów, względnie programów tzw: małego i wielkiego.

Mały program opiera się na utrzymaniu i odrestaurowaniu linii obronnej na zachodzie, przy równoczesnym polepszeniu stanu uzbrojenia, umundurowania i wogóle zaopatrzenia armji.

Wielki program natomiast ma za zadanie przyjęcia jaknajdalej idących udoskonaleń technicznych w armji, kompletnego jej przebrojenia i reorganizacji, przyczem niedwuznacznie wskazano na to, iż pomocnikiem w tym dziele restauracji będą Niemcy i ich wybitniejsze siły wojskowe.

Wprowadzenie w życie i wykonanie tych programów ma się rozwijać równolegle!-

2 SZEF, ODDZIAŁU II. SZT. GEN.

Fpułk. p. d. Szt. Gen.